

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:2419

av Finn Bengtsson och Andreas Norlén (M)

Införelse av alkohol för personligt bruk och busschaufförers ansvar

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av hur mycket alkohol som bör få föras in i landet för personligt bruk.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att bussbolags eller busschaufförers ansvar för ”herrelös” alkohol på bussar bör förstärkas.

Motivering

Under 2014 har problemen med organiserad smuggling av stora mängder alkohol uppmärksammas, inte minst i Östergötland. Polisen i Östergötland beslagtogs i februari 2014, inom ramen för projektet Bus Stop, tonvis med alkohol på turistbussar som använts till vad som med stor sannolikhet är återkommande, välorganiserade smugglingsresor till Tyskland. Samma bild av storskalig smuggling, iscensatt av ett antal oseriösa bussföretag, har förmedlats av granskande reportage i Östgöta Correspondenten under våren 2014.

Hanteringen förefaller gå till så att bussföretaget engagerar några personer – bland annat personer som lever på a-kassa eller ersättning från Försäkringskassan – och instruerar dessa personer att sitta med i bussen som ”målvakter”. Sedan körs bussen ner till Tyskland och lastas full med alkohol. Om bussen stoppas för kontroll vid gränsen mot Sverige säger ”målvakterna” att de har köpt alkoholen och att de ska ha fest och därför behöver stora mängder av olika alkoholdrycker.

Om detta ställs på sin spets och varje ”målvalt” av polisen uppmanas att peka ut just sin alkohol brukar resultatet bli att en stor del av alkoholen blir ”herrelös”. ”Målvakterna” vill inte riskera en närmare utredning av om införseln verkligen är för privat bruk.

När bussen körs tillbaka genom Sverige stannar den på vissa förutbestämda platser, där personer i skåpbilar väntar. Så fort bussen stannat körs skåpbilarna fram och lastas med beställd mängd alkohol, varpå skåpbilarna snabbt kör iväg igen och bussen fortsätter.

Skåpbilarna körs av langare som sedan säljer alkoholen vidare till ungdomar och vuxna på sina olika hemorter. I och med att bussarna kan leverera flera gånger i veckan behöver langarna inte ha lager hemma, vilket minskar deras risk att bli avslöjade.

Ett tydligt exempel på hur välorganiserat och välregisserat smugglingsprocessen genomförs är utbytet av varor och ersättning för dessa. Det sker nämligen inte samtidigt.

Överlämnandet av varor från bussen till ”underleverantörsfordonen” äger rum utan att några pengar lämnas över. Betalningen fullgörs i helt andra sammanhang, sannolikt vanligen kontant och mellan personer som kanske inte ens praktiskt har deltagit i själva smugglingen och den vidare langningen till t.ex. ungdomar och oseriösa krögare.

Alkoholsmuggling av det här slaget organiseras sannolikt på olika håll i landet. En av bussarna som stoppades i Östergötland ägdes av ett bussbolag i Sundsvall.

Smugglingen är en form av organiserad kriminalitet som genererar många miljoner kronor till brottslingarna, samtidigt som risken för upptäckt tidigare har varit liten.

Bussarna är som rullande systembolag. Av nyliga beslag att döma kan ett par busslaster innehålla så mycket som 20 ton alkoholhaltiga drycker, och man räknar med att cirka 20 sådana olagliga busslaster anländer till Östergötland varje vecka.

Det är lagligt att till Sverige från ett annat EU-land föra in alkohol för personligt bruk, utan att betala svensk alkoholskatt, men ett problem är att vad som är personligt bruk inte är tillräckligt preciserat. I rådets direktiv 2008/118/EEG finns referensnivåer för vad som kan betraktas som privat bruk (10 liter spritdrycker, 90 liter vin, 20 liter starkvin, 110 liter öl), men domstolspraxis har glidit iväg och innebär att mycket större kvantiteter än så kan godtas som personlig ranson. Beviskraven för att viss alkohol är avsedd för personligt bruk har också blivit mycket låga. I svensk rättspraxis har till exempel godtagits att sju personer får ta med sig åtta ton alkohol in i landet under förevändning att de ska ha fest. Det finns således ett tydligt behov av dels en översyn av hur mycket alkohol som bör få föras in i landet för personligt bruk, dels en precisering av regelverken.

Ett annat problem är att bussförarna och bussbolagen i dagsläget kan avsäga sig allt ansvar för införseln av alkoholen och skylla på passagerarna, även när en stor del av alkoholen ombord visar sig vara ”herrelös”. Därför finns det skäl att överväga om det kan skapas ett

straffrättsligt och/eller skatterättsligt ansvar för dessa aktörer, i vart fall för den ”herrelösa” alkoholen. I rättspraxis har det inte bedömts möjligt att ta ut punktskatt av bussbolag för ”herrelös” alkohol, varför en lagändring bör övervägas.

Vi vill med denna motion att riksdagen ger regeringen detta tillkänna.

Finn Bengtsson (M)

Andreas Norlén (M)